

SVEUČILIŠTE U ZADRU
SENAT

KLASA: 602-04/18-08/199

URBROJ: 2198-1-79-12/18-02

Zadar, 17. srpnja 2018.

Na temelju članka 58. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 OIRUSRH, 60/15, 131/17), članka 54. Statuta Sveučilišta u Zadru (Pročišćeni tekst, ožujak 2018.), i prijedloga Odjela za arheologiju Senat Sveučilišta u Zadru na svojoj X. sjednici u akad. god. 2017./2018. održanoj 17. srpnja 2018. godine, donosi

ODLUKU

I

Prihvća se prijedlog izmjene i dopune nastavnog plana i programa poslijediplomskog doktorskog studija *Arheologija istočnog Jadrana* od akad. god. 2018./2019.

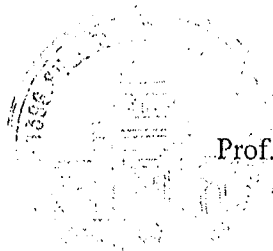
II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Sukladno odredbama članka čl. 14. Pravilnika o postupku pokretanja, odobravanja, praćenja i vrjednovanja studijskih programa (Pročišćeni tekst, ožujak 2017.), Stručno vijeće Odjela za arheologiju predložilo je izmjene i dopune nastavnog plana i programa poslijediplomskog doktorskog studija *Arheologija istočnog Jadrana* od akad. god. 2018./2019.

Slijedom navedenog, Senat je donio odluku o prihvaćanju predložene izmjene i dopune nastavnog plana i programa, te je donio odluku kao u izreci.

Rektorica

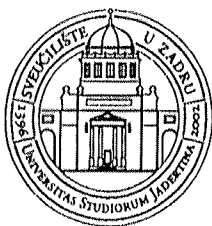
Prof. dr. sc. Dijana Vican

Dostaviti:

1. Odjel za arheologiju,
2. Ured za primjenu ECTS-a i akademsko priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija
3. Pismohrana - ovdje.

Prilog:

- zamolba Odjela za arheologiju
- KLASA: 602-04/18-08/12, URBROJ: 2198-1-79-24/18-06 od 18. lipnja 2018.

SVEUČILIŠTE
U ZADRU
UNIVERSITY
OF ZADAR

ODJEL ZA ARHEOLOGIJU
DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY

Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia
www.unizd.hr, arheologija@unizd.hr

t: +385 23 200 615, 200 522
f: +385 23 200 603

KLASA: 602-04/18-08/12
URBROJ: 2198-1-79-24/18-05
Zadar, 17. lipnja 2018.

Stručno vijeće Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru na svojoj 9. redovitoj sjednici održanoj 11. lipnja 2018. godine, sukladno čl. 8. Pravilnika Sveučilišnog Odjela za arheologiju, donosi

O D L U K U

kojom su predmeti na poslijediplomskom doktorskom studiju Arheologija istočnog Jadrana dodijeljeni sljedećim profesorima:

Doc. dr. sc. Josipa Baraka Perica

- Ranokršćanska arhitektura na područjima današnje zadarske nadbiskupije i šibenske biskupije

Doc. dr. sc. Martina Čelhar

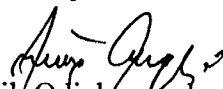
- Ikonografija i stil prizora na spomenicima željeznog doba na Jadranu
- Kult mrtvih na istočnom Jadranu u željezno doba
- Sveta mjesta istočnog Jadrana u prapovijesti

Doc. dr. sc. Mate Parica

- Odnos naselja i groblja u brončano doba na istočnom Jadranu

S osobitim poštovanjem,

Pročelnik Odjela za arheologiju:

Pročelnik Odjela za arheologiju:

Na znanje:

- 1) Vijeće poslijediplomskih studija Sveučilišta u Zadru,
- 2) doc. dr. sc. Josipa Baraka Perica,
- 3) doc. dr. sc. Martina Čelhar,
- 4) doc. dr. sc. Mate Parica
- 5) Arhiva (ovdje).

2. godina

NAZIV KOLEGIJA: Ranokršćanska arhitektura na područjima današnje zadarske nadbiskupije i Šibenske biskupije

OPĆE OBAVIJESTI:

ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"		
USMJERENJE	Srednjovjekovna arheologija	Godina	
NASTAVNIK:	Doc. dr. sc. Josipa Baraka Perica		2.
USTANOVA:	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju		Semestar: IV.
STATUS KOLEGIJA:		Izborni (obvezni) Izborni za druge studij. grupe	

• OPIS KOLEGIJA:

Detaljan pregled ranokršćanske arhitekture u sjevernoj Dalmaciji, odnosno na prostorima današnje Zadarske nadbiskupije i Šibenske biskupije – stanje istraživanja i glavne karakteristike.

• CILJEVI KOLEGIJA:

Upoznati polaznike poslijediplomskog studija s osobitostima ranokršćanske arhitekture u sjevernoj Dalmaciji – na području današnje Zadarske nadbiskupije i Šibenske biskupije, zainteresirati ih za dublje proučavanje navedene problematike i upoznati ih s kritičkim pristupom relevantnoj stručnoj i znanstvenoj literaturi o toj tematici.

VODIČ:	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:		2
TJEDANA PO SEMESTRU:		15
Sati tjedno:	predavanja seminari vježbe mentorski rad	1
Ukupno sati:	predavanja seminari vježbe mentorski rad	15
Ukupan broj dana terenske nastave:		5 dana

NASTAVNE METODE:

predavanja	seminari				terensko istraživanje
------------	----------	--	--	--	-----------------------

NASTAVNA POMAGALA:

	bilješke .pp	članci	knjige	
--	--------------	--------	--------	--

UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Ispit se ne polaže				
--------------------	--	--	--	--

• TEMELJNA LITERATURA:

- J. BELOŠEVIĆ, Osvrt na konačne ishode istraživanja položaja Crkvine u selu Galovcu kod Zadra, *Diadora*, 18-19, Zadar 1997.
- J. BELOŠEVIĆ, Il complesso dell'architettura paleocristiana a Crkvina di Galovac nei pressi di Zadar, *Radovi XIII. Međunarodnog kongresa za starokršćansku arheologiju*, 3, Split – Poreč, 25. 9. – 1. 10. 1994., Città del Vaticano – Split, 1998.
- C. F. BIANCHI, *Zara cristiana*, 1, Zadar 1877.
- C. F. BIANCHI, *Zara cristiana*, 2, Zadar 1879.

- F. BUŠKARIOL, Istraživanja don Luke Jelića u Biogradu na Moru na položaju Glavica – Biogradski spomenik I, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 27, Split, 1988.
- F. BUŠKARIOL – L. JELIĆ, O katedrali u Biogradu na Moru, *Biogradski zbornik*, 1, Biograd i njegova okolica u prošlosti, znanstveni skup, Biograd, 11.-13. 11. 1988., Zadar 1990.
- N. CAMBI, Neki problemi starokršćanske arheologije na istočnoj jadranskoj obali, *Materijali*, 12, 9. Kongres arheologa Jugoslavije, Zadar, 1972., Zadar 1976.
- N. CAMBI, Triconch Churches on the Eastern Adriatic, *Actes du IX CIAC*, Thessalonique 1980, 2, Thessaloniki Città del Vaticano, 1984.
- N. CAMBI, Područje Šibenske biskupije u starokršćansko doba, *Sedam stoljeća Šibenske biskupije*, Zbornik radova sa znanstvenog skupa Šibenska biskupija od 1298. do 1998, Šibenik, 22.-26. 9. 1998., Šibenik 2001.
- N. CAMBI, *Povijest umjetnosti u Hrvatskoj*, Antika, Zagreb 2002.
- P. CHEVALIER, Les baptistères paléochrétiens de la province romaine de Dalmatie, *Diadora*, 10, Zadar 1988.
- P. CHEVALIER, *Ecclesiae Dalmatiae. L'architecture paleochrétienne de la province romaine de Dalmatie (Ier-VIIe s.)*, 2, Roma 1996.
- M. DOMIJAN – I. PETRICIOLI – P. VEŽIĆ, *Sjaj zadarskih riznica. Sakralna umjetnost na području Zadarske nadbiskupije od IV. do XVIII. stoljeća*, Zagreb 1990.
- N. JAKŠIĆ, Preživjele ranokršćanske crkve u srednjovjekovnoj ninskoj biskupiji, *Diadora*, 15, Zadar, 1993.
- B. MIGOTTI, *Ranokršćanska topografija na području između Zrmanje i Cetine*. Disertacija, Zagreb 1991.
- B. MIGOTTI, Antičko-srednjovjekovni sakralni kontinuitet na području Dalmacije, *Opuscula archaeologica*, 16, Zagreb 1992.
- B. MIGOTTI, Vrste i namjene ranokršćanskih zdanja u Dalmaciji, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 34(21), Zadar 1995.
- I. PETRICIOLI, Ostaci starokršćanske građevine kod Brbinja, *Diadora*, 2, Zadar, 1962.
- I. PETRICIOLI – P. VEŽIĆ, Izvještaj o istraživanju i konzervaciji ostataka bazilike sv. Tome u Zadru, *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske*, 1, Zagreb, 1975.
- Srima – Prižba, starokršćanske dvojne crkve*, Šibenik 2005.
- M. SUIĆ, Arheološka istraživanja u Mulinama na o. Ugljanu, *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti*, 64, Zagreb 1960.
- M. SUIĆ, *Zadar u starom vijeku*, (= *Prošlost Zadra*, 1), Zadar 1981.
- A. UGLEŠIĆ, Tragom ranokršćanskih i predromaničkih spomenika na Dugom otoku, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 32(19), Zadar, 1993.
- A. UGLEŠIĆ, *Ranokršćanska arhitektura na području današnje Zadarske nadbiskupije*, Zadar 2002.
- P. VEŽIĆ, Crkva svete Marije Velike u Zadru, *Diadora*, 8, Zadar 1975.
- Starokršćanska arhitektura u Zadru i na zadarskom području, *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske*, 12, Zagreb 19861.
- P. VEŽIĆ, Prilog poznavanju tipoloških osobina starokršćanskih bazilika u Dalmaciji, *Rapski zbornik*, Zagreb – Rab 1987.
- P. VEŽIĆ, Starokršćanski sloj katedrale u Zadru, *Diadora*, 10, Zadar 1988.
- P. VEŽIĆ, Starokršćanska bazilika Sv. Stjepana (Crkva Sv. Šime) u Zadru, *Diadora*, 11, Zadar 1989.
- P. VEŽIĆ, Prezbiterij katedrale u Zadru, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 30, Split 1990.
- P. VEŽIĆ, Rezultati istraživanja u prostoru sakristije do katedrale u Zadru, *Diadora*, 12, Zadar 1990.
- P. VEŽIĆ, Krstionica u Zadru, *Peristil*, 34, Zagreb 1991.
- P. VEŽIĆ, *Episkopalni kompleks u Zadru*. Disertacija, Zadar 1993.
- P. VEŽIĆ, Zadar na pragu kršćanstva, *Diadora*, 15, Zadar 1993.
- P. VEŽIĆ, Crkva Sv. Ivana ispred Grada u Zadru, *Diadora*, 18-19, Zadar 1997.
- M. ZORIĆ, *Rano kršćanstvo na širem području grada Šibenika*. Magistarski rad, Šibenik 2001.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: Da

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

- REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:

Tragom ranokršćanskih i predromaničkih spomenika na Dugom otoku, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 32(19), Zadar 1993.

[A. Uglešić – Lj. Čerina] Istraživanje crkve sv. Andrije u Zatonu kod Zadra, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 36(23), Zadar, 1998.

Ranokršćanska arhitektura na području današnje Zadarske nadbiskupije, Zadar 2002.

Ranokršćanski nalazi iz Aserije, *Asseria*, 1, Zadar 2003.

Dvojne ranokršćanske crkve u Podvršju, Zadar 2004.

Dvojne ranokršćanske crkve u Podvršju, Šibenik 2004.

2. godina
NAZIV KOLEGIJA: Ikonografija i stil prizora na spomenicima željeznog doba na Jadranu
OPĆE OBAVIJESTI

ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"		
USMJERENJE	Prapovijesna arheologija	Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Martina Čelhar		2.
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju		
STATUS KOLEGIJA		Izborni (obvezni)	Izborni za druge studij. grupe
Semestar: IV.			
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozba - Lov - Erotika - Rat i natjecanje: borbe boksača, trke i procesije konjanika, na kolima, sukobi ratnika-pješaka i dr. - Akvatički prizori - Putovanje - Žrtva <p>Odabrani prizori su:</p> <ul style="list-style-type: none"> -odraz realiteta i simbolizacija društveno-religijskih aspekata u kulturama željeznog doba na dvjema jadranskim obalama, osobito od 7.st. (figuracija) nadalje - reprezentativni uzorak za analizu nekih svjetonazornih elemenata Histra, Japoda, Veneta, Picena, Dauna i padanske Etrurije. - prati se stanovito jadransko (i sredozemno) ikonografsko-stilsko zajedništvo i istaknute regionalne osobitosti na repertoaru spomenika (nadgrobne stele, ostala monumentalna, ali i sitna skulptura, situle...) u kulturama: histarskoj, venetskoj, picenskoj, daunskoj, japodskoj, liburnskoj i dr. Posebno se analiza antropomorfní motiv: njegov položaj u novoj figuraciji i njegove mijene od brončanog doba do kraja stare ere. <p>Komparativna građa: grčka, etruščanska, «istočnoalpska figurativnost» i dr.</p> <p>Ciljevi kolegija: Preko likovnosti (ikonografija, stil) upoznati neke društveno – religijske aspekte konkretnih jadranskih kultura iz I. tis. pr. Kr.</p>			
<p>• CILJEVI KOLEGIJA: Preko likovnosti (ikonografija, stil) upoznati neke društveno – religijske aspekte konkretnih jadranskih kultura iz I. tis. pr. Kr.</p>			
VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:			2
TJEDANA PO SEMESTRU:			15

Sati tjedno:	predavanja		1
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupno sati:	predavanja		15
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupan broj dana terenske nastave:			

NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
odslušan ispit					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					

• LITERATURA:

Olvezna:

- J. H. M. BEATTIE: On understanding Sacrifice, Sacrifice, London 1980.
- G. BERGONZI, Etruria, Piceno, Caput Adriae: guerra e aristocrazia nell'età del ferro, La civiltà picena nelle Marche, Studi in onore di G. Anibaldi, Atti del Convegno, Ancona 1988, Ripatransone 1992.
- ISTI, L'offerta votiva in Italia settentrionale durante l'età del ferro, Anathema - regime delle offerte e vita dei santuari nel Mediterraneo antico, Atti del Convegno, Roma 1989, Roma 1990.
- L. BONFANTE, Out of Etruria, Etruscan Influences North and South, Oxford 1981.
- A. BOTTINI, I Principi guerrieri della Daunia del VII sec.a.C, Bari, 1982.
- W. BURKERT, Homo necans, Anthropology of Ancient Greek Sacrificial Ritual and Myth, Berkely-Los Angeles-London 1983.
- G. CAMPOREALE, La caccia in Etruria, Roma 1984.
- G. CAMPOREALE, Le scene di caccia nell'arte delle situle, Studi in onore di G. Moetke, Roma 1984.
- L. CERCHIAI, Le stele villanoviane, AION ArtStAnt, 1988.
- J.-M. DENTZER, Aux origines de l' iconographie du banquet couché, RA 2, 1971.
- A. EIBNER, Darstellungsinhalte in der Kunst der Hallstattkultur, Die Hallstattkultur, Symposium Steyer 1981, Linz 1989.
- O.-H. FRAY, Situlenkunst, u : E. Lessing, «Hallstattzeit Bilder aus der Frühzeit Europas, Wien-München 1980.
- R. GARLAND, The Greek Way of Death, London, 1985.
- P. A. L. GREENLAGH, Greek Warfare, Horseman and Chariots in the homeric and Archaic Ages, Cambridge 1973.
- O.HÖCKMANN, Antike Seefahrt, München 1985.
- HUT Ch., Menschenbilder und Menschenbild, Antropomorphe Bildwerke der frühen Eisenzeit, Berlin 2003.
- G. KOSSACK, Religiöses Denken in dinglicher und bildlicher Überlieferung Alteuropas aus der Spätbronze- und frühen Eisenzeit 9-6 Jahrhundert v.Chr., München 1999.
- S. KUKOČ, Antropomorfni kipič s Čikata, RFFZd u Zadru, 11, 1985.
- S. KUKOČ, Histarska stela u kontekstu srodnih pojava u jadranskom bazenu, Arheološka istraživanja u Istri i Hrvatskom primorju, Pula 1987.
- S. KUKOČ, Prizori banketa u periadriatičkim svijetu u protopovijesti, Diadora 12, 1990.
- S. KUKOČ, Antropomorfni privjesak tipa Prozor, Diadora 16, 1995.
- S. KUKOČ, Ikonografska analiza skulpture iz Nezakejja, Diadora 20, 2001.
- S. KUKOČ, Eros i Tanatos na stelama Daunije, RFFZd u Zadru 33(20), 1994.

- A. MELLER-PADOVANI, *Le stele villanoviane di Bologna*, Capo di Ponte, 1977.
- O. MURRAY, *Death and the Symposion AION 10*, 1988
- M. NAPOLI, *Tomba del Tuffatore*, Bari, 1970.
- M. L. NAVA, *Stele Daunie I*, Firenze 1980.
- R. PARKER, *Miasma: Pollution and Purification in Early Greek Religion*, Oxford 1983.
- Piceni, Popolo d'Europa*, Katalog izložbe 1999.
- G. PROSDOCIMI - G. TADIOTO, *Stele figurate e iscrizioni, Padova preromana*, Padova 1976.
- G. SASSATELLI, *Problemi cronologici delle stele felsinee alla luce dei rispettivi corredi tombali*, Atti Cong. Etrusco, 1985, Firenze 1989.
- A. SCHNAPP, *La chasse e la mort: l' image du chasseur sur les steles et sur les vases AION 10*, 1988.
- B. TERŽAN, *L' aristocrazia femminile nella prima età del Ferro, Guerrieri, Principi ed Eroi, Eroi fra il Danubio e il Po dalla Preistoria all' Alto Medioevo*, Trento 2004.
- R. N. THÖNGES- STRINGARIS, *Das griechische Totenmahl, Mittheilungen DAI, Athenische Abteilung, 80*, Berlin 1965.
- H. van WEES, *Greek Warfare, Myths and Realities*, London 2004.
- A. ZACCARIA RUGGIU, *More Regio Vivere*, Rim 2004.
- Preporuča se pročitati:**

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija

Registracija za ispit

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Čelhar, Martina; Kukoč, Sineva. *Stakleni privjesak u obliku ljudske glave iz Nadina prilog poznavanju importa u kulturi Liburna. // Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu. 31 (2014); 89-100*

Čelhar, Martina, *Prilog poznavanju prapovijesti Dugog otoka. // Archaeologia Adriatica. III (2011); 83-104*

Ilkić, Mato; Čelhar, Martina. *South-liburnian pre-Imperial numismatic finds from southern Italy and Sicily. // Proceedings of the XV International Numismatic congress, Taormina, Italy. (2016).*

1. godina			
NAZIV KOLEGIJA: Kult mrtvih na istočnom Jadranu u željezno doba			
OPĆE OBAVIJESTI			
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"		
USMJERENJE	Prapovijesna arheologija	Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Martina Čelhar		1.
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju		Semestar: II.
STATUS KOLEGIJA	Izborni	Izborni za druge studij. grupe	
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Sintetiziraju se sve temeljne kategorije podataka i definiraju glavni problemi o kultu mrtvih kod Liburna; komparativno se obrađuju relevantne pojave kod Histra, Delmata, na južnom Jadranu, te kod Japoda (urne Punja i dr.), kroz željezno doba do rimskog vremena.</p> <p>Uz sažeto iznošenje liburnskog standardnog «grobnog repertoara» (grob: arhitektura, ritus, asocijacije priloga; groblje: njegova planimetrija, kronologija, značenja u kontekstu zajednice), želi se naglasiti uloga potencijalnih (funerarnih) simboličkih oblika (tragovi obreda, pojedini simboli), te izdvojiti neke teze za «definiciju» liburnske «funerarne ideologije». Zato se koristi i odabrana zapadnojadranska »grobna« arheološka grada, posebno ona «nadgrobna» (venetska, bolonjska, picenska, daunska, južnoitalska), sa svojim ikoničnim simbolima: stele i dr. Uključuju se i konkretne «slike» situlske umjetnosti. Također, koristi se i aplicira novootkriveni fundus podataka s iskapanja nadinske nekropole, kao dijela nadinskog arheološkog kompleksa, koji je reprezentativni uzorak «povijesti» od brončanog do rimskog doba na prostoru sjeverne Dalmacije.</p>			
<p>• CILJEVI KOLEGIJA:</p> <p>Cilj je studente upoznati s najnovijim spoznajama iz navedene teme i pripremiti ih za izradu kvalitetne disertacije.</p>			
VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE			2
TJEDANA PO SEMESTRU			15
Sati tjedno:	predavanja		
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		1
Ukupno sati:	predavanja		
	seminari		

	vježbe				
	mentorski rad				15
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
Predavanja – mentorski rad	(seminari)				
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
odslušan kolegij (i izrađen seminarski rad)					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					

• LITERATURA:

Obvezni:

- Š. BATOVIĆ, Sepultures de la peuplade Illyrienne des Liburnes, *IA* 4, 1962.
Š. BATOVIĆ, Dalmatska kultura željeznog doba, *RFFZd* 25(12), 1986.
Š. BATOVIĆ, Liburnska grupa, *PJZ* V 1987.
Š. BATOVIĆ, Osvrt na područje Dubrovnika u prapovijesti, *Izdanja HAD-a*, sv. 12, 1988.
Š. BATOVIĆ, Konavle u prapovijesti, *Konavoski zbornik* 2, 1988.
A. BENAC, Kult mrtvih na Ilirskom području u praistorijsko doba, *Duhovna kultura Ilira* 1984.
M. BLEČIĆ, Grobnik u željezno doba, *VAMZ* 3/37, 2002.
M. BLEČIĆ, Kastav u posljednjem tisućljeću prije Krista, *VAMZ*, 3/35, 2000.
Z. BRUSIĆ Z., Nekropola Gradine kod Dragišića, *RFFZd*, 38(25), 2000.
J. CHAPMAN – R. SHIEL – Š. BATOVIĆ, *The Changing Face of Dalmatia, Archaeological and Ecological Studies in Mediterranean Landscape*, London, 1996
S. ČAČE, Naselje i nekropola u u prostoru zajednice, *Domesti* 5, Rijeka.
S. ČAČE, Nekropola u prostoru zajednice; *Materijali XX*, Beograd 1985.
B. ČOVIĆ, Srednjedalmatinska grupa, *PJZ* V, 1987.
D. GLOGOVIĆ, Prilozi poznavanju željeznog doba na sjevernom Jadranu, *Hrvatsko primorje i Kvarnerski otoci*, 1989.
N. KLARIN, Prapovijesni grobovi na Asseriji, *Diadora* 20, 2001.
S. KUKOČ, Prizori banketa u periadriatičkom svijetu u protopovijesti, *Diadora* 12/1990.
S. KUKOČ, Simboli religijskog identiteta u japodskom kultu mrtvih, *RFFZd*, 29(16), 1990.
S. KUKOČ, Simboličke strukture u japodskom funerarnom kultu, *RFFZd* 30(17), 1991.
S. KUKOČ, Žrtva u japodskom kultu mrtvih, *RFFZd* 31(18), 1993.
S. KUKOČ, Eros i Tanatos na stelama Daunije, *RFFZd*, 33(20), 1994.
S. KUKOČ, Nadin, nekropola na SZ padini Gradine, *HAG* 2/2005.
S. KUKOČ S. – Š. BATOVIĆ, Istraživanje grobnog humka iz željeznog doba iz Nadina, *Obavijesti HAD* 3/37, 2005.
I. MAROVIĆ, Željeznodobni grobovi u Žaganj docu (o.Brač), *VAHD* 65-67, 1971.

I. MAROVIĆ – M. NIKOLANCI, Četiri groba iz nekropole u Vičoj Luci (o.Brač), pronađena 1908, *VAHD* 70-71, 1977.

R. MATEJČIĆ, Zaštitno iskapanje nekropole na Gromačici kod Lopara na otoku Rabu, *Diadora* 4 1968.

B. MARIJAN, Željezno doba na južnom jadranskom području (istočna Hercegovina, južna Dalmacija) *VAHD* 93/2000.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija

Registracija za ispit

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:

Čelhar, Martina, Prilog poznavanju prapovijesti Dugog otoka. // *Archaeologia Adriatica*. III (2011); 83-104

Čelhar, Martina; Borzić, Igor. Gradina u Zemuniku Donjem - nalazi željeznog i rimskog doba // *Zemunik u prostoru i vremenu*. Josip Faričić i Zdenko Dundović : Sveučilište u Zadru, 2016. Str. 68-117.

Kukoč, Sineva; Čelhar, Martina, Iskapanje nekropole na sjeverozapadnoj padini gradine u Nadinu 2009. godine // *Obavijesti - Hrvatsko arheološko društvo*, XLII (2010), 1; 34-42

1. godina

NAZIV KOLEGIJA: Sveta mjesta istočnog Jadrana u prapovijesti

OPĆE OBAVIJESTI

ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"		
USMJERENJE	Prapovijesna arheologija	Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Martina Čelhar	1.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju	Semestar:	
STATUS KOLEGIJA		Izborni	Izborni za druge studij. grupe
			1.

• OPIS KOLEGIJA:

Analizira se nekoliko jadranskih «svetih prostora», odnosno, konkretnih religijskih pojava (iz sfere božanskog kulta, štovanja heroja i mrtvih) na istočnom Jadranu od kasnog brončanog do kraja željeznog

doba. To su

- pećinski pokop: Podumci
- histarsko svetište božanskog para (Majka i Konjanik) iz Nezakcija
- svetišta heroja Diomeda: na Timavu (Strabon), na rtu Ploča (Promunturium Diomedis) i na Palagruži.
- Nakovana na Pelješcu
- žrtvovanje konja Neptunu Equestrisu, negdje na Jadranu, u Iliriku -
- svetišta u zaleđu: japodska Privilica, delmatska Gorica

Komparativno se koriste relevantni podaci (arheološki, filološki) o nekim «svetim mjestima» tj. religijskim strukturama zapadnojadranskog svijeta (venetska Reitija i njezina svetišta, picenska Cupra i dr.)

• CILJEVI KOLEGIJA:

Na odabranim religijskim pojavama objasniti ostatke religije (ideologije) konkretne zajednice tijekom 1. tisućljeća pr. Kr.

VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE		2	
TJEDANA PO SEMESTRU		15	
Sati tjedno:	predavanja		
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad	1	
Ukupno sati:	predavanja		
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad	15	
Ukupan broj dana terenske nastave:			
NASTAVNE METODE			

Predavanja – mentorski rad	(seminari)				
NASTAVNA POMAGALA					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
odslušan ispit (i izrada seminarskog rada)					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
<p>• LITERATURA:</p> <p>Obvezna:</p> <p>L. BRACESSI, <i>Grecità adriatica</i>, Bologna 1979.</p> <p>D. BRIQUEL, <i>Spina condita a Diomede, Osservazioni sullo sviluppo della legenda dell' eroe nell' Alto Adriatico</i>, PP, 1987.</p> <p>G. COLONNA, <i>Il santuario di Cupra fra Etruschi, Greci, Umbri e Piceni, Cupra Marittima e il suo territorio in età antica</i>, <i>Atti Convegno Cupra Marittima</i>, 1992, Roma 1993.</p> <p>MC. D' ERCOLE, <i>La légende de Diomède dans l' Adriatique pré-romaine, Les cultes polythéistes dans l'</i></p>					

Adriatique romaine, Bordeaux 2000.

A. DEGRASSI, Lacus Tlmavi, Scritti vari di Antichità II, *Scritti di antichità veneto-istriane*, Roma 1962.

FORENBACHER S.- HAYES J, KAISER T.-KIRIGIN B.- LEACH. P.-VUJNOVIĆ N, Hvar-Vls-Palagruža 1992-1993, *VAHD* 86, 1992-1993.

B. KIRIGIN, Arheologija otoka Visa, Biševa, Sveca i Palagruže, *VAHD* 90-91, 1999.

FORENBACHER S.-KAISER T., Nacovana Cave-an Illirian ritual site, *Antiquity* 75, 677-678.

FORENBACHER S. -KAISER T, Spila Nakovana, *Ilirsko svetište na Pelješcu*, Zagreb 2003.

FRAME S., Poetic Spaces, *The Archaeology of Mediterranean Landscape*, Berkeley 1998.

KIRIGIN B., Arheološka baština Palagruže, Palagruža, jadranski dragulj, *Simpozij u Splitu 1995* (ur. M Hodžić) Split -Kaštela 1996.

KIRIGIN B.- ČAČE S., Archaeological Evidence for the Cult of Diomedes in the Adriatic, *Hesperia* 9.

KAISER T. - KIRIGIN B., Palagruža, Arheološko srce Jadrana, *Arheo* 16, 65-71.

KATIČIĆ R., Diomed na Jadranu, *Illyricum Mythologicum*, 1995. R.

KATIČIĆ, Tri starobalkanska nomina sacra, *IM*, 1995.

S. KUKOČ, Ikonografska analiza skulpture iz Nezakcija, *Diadora* 22, 2001.

S. KUKOČ, Sveti prostor arhaične Histrije, *Glasje* 13/14, Zadar 2003.

S. KUKOČ, Žrtvovanje konja na Jadranu u Iliriku, *Histria antiqua* 10, 2003.

S. KUKOČ, Štovanje Binda Neptuna, *Histria antiqua* 13, 2005.

I. MAROVIĆ, Jama u Podumcima, *VAHD* 90/91, 1997-1998.

C. PAGLIARA, Santuari costieri. I Messapi, *Atti Con. MG* 1990, Taranto 1991.

A. L. PROSDOCIMI, I riti dei Veneti, *Appunti sulle fonti*, *Altinum* 2, *Orizzonti del Sacro*, Venezia 1999.

M. ŠAŠEL KOS, Sacred Places and Epithoric Gods in the Southeastern Alpine Area – Some Aspects, *Les cultes polythéistes dans l' Adriatique romaine*, Bordeaux 2000.

Preporuča se pročitati:

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija

Registracija za ispit

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Čelhar, Martina, Prilog poznavanju prapovijesti Dugog otoka. // *Archaeologia Adriatica. III* (2011) ; 83-104

Čelhar, Martina; Borzić, Igor. Gradina u Zemuniku Donjem - nalazi željeznog i rimskog doba // *Zemunik u prostoru i vremenu*. Josip Faričić i Zdenko Dundović : Sveučilište u Zadru, 2016. Str. 68-117.

Čelhar, Martina. Gradina Vrčevo-Gorica. // *Diadora : glasilo Arheološkog muzeja u Zadru*. 26/27 (2013) ; 225-240

Kukoč, Sineva; Čelhar, Martina, Iskapanje nekropole na sjeverozapadnoj padini gradine u Nadinu 2009. godine // *Obavijesti - Hrvatsko arheološko društvo*, XLII (2010), I; 34-42

2. godina			
NAZIV KOLEGIJA: Odnos naselja i groblja u brončano doba na istočnom Jadranu			
OPĆE OBAVIJESTI			
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"		
USMJERENJE	Prapovijesna arheologija	Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Mate Parica	2.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru – Odjel za arheologiju		Semestar: III.
STATUS KOLEGIJA		Izborni Izborni za druge studij. grupe	
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Sažeto se predočuju sva temeljna saznanja o (proto)liburnskim brončanodobnim naseljima-gradinama (tipologija, topografija, tragovi kulta, kronologija, kontinuitet/diskontinuitet), te njihov odnos s grobljima. Uključen je prostor od Raše do Krke; tek komparativno obrazlažu se neki aspekti istovremenih pojava sa susjednog prostora: srednja Dalmacija, Istra i dr.</p> <p>U prvom redu objašnjava se pojava humaka na gradinama, a zatim i odnos gradine i humaka izvan gradinskog perimetra. Obje pojave prate se i tijekom željeznog doba, posebno problem gradinskih željeznodobnih humaka.</p> <p>Slaba istraženost brončanodobnih gradina od Raše do Krke i nepoznavanje konteksta (kulturnog sustava) u kojemu su funkcionirale, ograničava mogućnost interpretacije.</p> <p>Izvori arheoloških podataka su dosadašnja rekognosciranja i rijetka sondiranja (proto) liburnskih brončanodobnih nalazišta kao i mala količina istraženih brončanodobnih tumula.</p>			
<p>• CILJEVI KOLEGIJA:</p> <p>Prezentirane arheološki skromne naseobinske građe -bez podataka o stratifikaciji- pretpostavka su novim istraživanjima brončanodobnih naselja na potezu Raša-Krka. Također, iz prostornog odnosa gradina – humak nastoje se «iščitati» neki tragovi potpuno nepoznate religije i socijalno-političke strukture brončanodobne zajednice.</p>			
VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar

ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:		2	
TJEDANA PO SEMESTRU:		15	
Sati tjedno:	predavanja	1	
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		

Ukupno sati:	predavanja	15			
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan ispit					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
<p>• LITERATURA:</p> <p>BATOVIĆ Š., Kasno brončano doba na istočnom jadranskom Primorju, PJZ IV, 1983.</p> <p>BATOVIĆ Š. - KUKOČ S., Grobni humak iz ranog brončanog doba u Podvršju, RFF u Zadru 27 (14), 1988.</p> <p>BENAC A., Neki aspekti istraživanja tumula u našoj zemlji, Sahranjivanje kod Ilira 2, Beograd 1979.</p> <p>BURŠIĆ-MATIJAŠIĆ K., Prapovijesne gradine Istre, topografija, tipologija, kronologija, Zagreb 2001, (rukopis disertacije).</p> <p>CARDARELLI A., Castellieri nel Carso e nell' Istria: cronologia degli insediamenti. fra media eta del bronzo e prima eta del ferro, Preistoria del Caput Adriae, Trieste 1983.</p> <p>CHAPMAN J.- SHIEL R.- BATOVIĆ Š., The Changing Face of Dalmatia, 1996.</p> <p>BENAC A, Utvrđena ilirska naselja I, Djela ANUBiH LX, CBI 4, 1985.</p> <p>ISTI Utvrđena praistorijska naselja u u zapadnom dijelu Jugoslavije, Materijali Sadj XXII, Novi Sad 1986.</p> <p>ČOVIĆ, La prima e media età del bronzo sulle coste orientali dell' Adriatico e sul suo retroterra. Godišnjak CBI XVIII/16, Sarajevo 1980.</p> <p>GAFFNEY V- ČAČE S. - HAYES J.- KIRIGIN B.- LEACH P- VUJNOVIĆ N., Secret histories: the pre-colonial archaeological context for greek settlement of the central Adriatic Islands, Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana, 1998, Split 2002.</p> <p>GOVEDARICA B., Rano bronzano doba na području istočnog Jadrana, Djela ANUNBiH 67, CBI 7, Sarajevo 1989.</p> <p>HÄNSEL B., Bronzezeitliche Siedlungssysteme und Gesellschaftsformen in Südosteuropa: vorstädtische Ettwicklungen und Ansätze zur Stadtwerdung, Coll. XIII Int. Congres PPS, Forli 1996.</p> <p>PERONI R., Protostoria dell' Italia continentale. La penisola italiana nell' età del bronzo e del ferro, PCIA 9, Roma, 1989.</p> <p>STANČIĆ Z. - VUJNOVIĆ N. - KIRIGIN B. - ČAČE S.- PODOBNIKAR T. - BURMAZ J., The Archaeological Heritage of the Island of Brač, Croatia, BAR Itn.Ser. 803, 1999.</p>					

UVJETI:	
Registracija za slušanje kolegija	Registracija za ispit
PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:	
<p>• REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:</p> <p>Martina Čelhar, Mate Parica, Mato Ilkić, Dario Vujević, A Bronze Age underwater site near the islet of Ričul in northern Dalmatia (Croatia), <i>Skyllis</i> 17 2017, 21-34.</p> <p>Mate Parica, Mato Ilkić, Podmorski arheološki nalazi u okolici Ljupča, Župa Ljubač, Ur: J. Faričić, J. Lenkić. 2017. 98-111.</p> <p>Vujević, Dario; Parica, Mate. Nakit i umjetnost pećine Vlakno. // <i>Archaeologia Adriatica</i>. 3 (2009) , 1; 23-34</p>	